

jeg sige, at jeg anser det i dette Dieblit for rigtigt, naar ikke Andet ligger for, da ikke at stemme mod den Indstilling, som det ærede Udvalg har gjort. Jeg gaar nemlig ud fra, at det er en bestemt Forudsætning for den Overenskomst, jeg antager, er til Stede mellem Folkethingets Delegerede, Landstinget og Ministeriet, at man gaar ind paa en Ordning som den, der antydes i Betænkningen, men rigtignok ikke har fundet Udtryk i selve Indstillingen. Det er klart, at dersom der kun var Tale om disse fattige 80,000 Kr. pr. Banemil, som der tidligere, navnlig i den berømte Beretning fra i Fjor var Tale om at kaste hen til Viborg, saa vilde et saadant Tilbud umuligt kunne modtages; thi det var, som jeg udtrykte mig ved denne Sags 1ste Behandling, nærmest en Forhaanelse mod den paagjældende Egn. Man anstille en Sammenligning: 80,000 Kr. knappet af paa, hvad Banen koster pr. Mil med Tillæg af de halve Expropriationsudgifter osv., saa er det ingen Overdrivelse, naar jeg siger, at det vilde føre til en Udgift for den paagjældende Egn af over 200,000 Kr. pr. Mil, medens man endnu i Dag fra flere Sider har hørt Klager over, at 40,000 Kr. er meget for meget at forlange fra de rige sjællandske Egne. Og det var næsten ligesaa meget en Haan at sige til de paagjældende Egne, at den kunde anlægge denne Bane som Privatbane, naar det virkelig var Meningen, at denne Banestump skulde drives som Privatbane. Selv om der var det mest glimrende Opland, selv om der kunde paaregnes den mest indbringende Lokaltrafik, var det dog aabenbart, at disse private Baner af en Længde paa 3—4 Mil, som maatte have sine egne Stationer, sit eget Personale foruden eget Materiel, umulig kunde bestaa og drives, saa at, selv om den paagjældende Egn uden at ruinere sig, kunde bygge Banen, vilde den ikke kunne vedblive at drive den uden at ruinere sig. Men det er da ogsaa udtalt i Betænkningen, at det er Meningen, at Driften af denne Stump Bane skulde overtages af Staten, og jeg forudsætter, at dette er at betragte som en bestemt Forudsætning for det Forlig, der gjøres. Derved bliver jo Sagen mindre odios, end den var, saalænge der var Tale om en ren privat Bane. Det siges fremdeles, at man kan ikke nu foreslaa noget aldeles Bestemt med Hensyn til Ordningen af den private Drift, navnlig gjælder det om den Forpagtningsafgift, som Staten skulde betale for at overtage Driften af den private Bane, og det kan jeg ogsaa forstaa, at man i dette Dieblit vanskeligt kunde komme paa det Rene med. Jeg maa jo erkjende, at

det for en stor Del ganske naturligt maa bero paa, hvad den paagjældende Bane overhovedet kommer til at koste i Anlæg. Jeg gaar altsaa ud fra, at naar der for Alvor bliver Spørgsmaal om, at Staten skulde overtage Forpagtningen af denne Bane, naar den var bygget ved privat Foranstaltning, saa maa det fornøftigvis være Meningen, at der skal betales en Forpagtningsafgift, som kan reducere den paagjældende Egn's pekuniære Offre til Banens Anlæg saa meget, at det Offer, der vil blive tilbage for den paagjældende Egn, ikke kommer til at staa i et skrigende Misforhold til, hvad man med Retfærdighed kan fordrø af den paagjældende Egn, absolut betragtet og i Relation til, hvad man kræver af andre Egne, hvor der er Spørgsmaal om Jernbaneanlæg. Jeg vil i dette Dieblit, afmægtig som jeg er, hdmhg, som jeg her staar, som Repræsentant for Viborg Amts 2den Valgkreds, stemme i den Forhaabning, at Thinget vil søle, at det ved den Afgjørelse af Sagen, som i dette Dieblit finder Sted, mangefold forøger og fordobler det Ansvar, det har lige overfor den paagjældende Egn, at det forøger og fordobler mange Gange det Krav, som den paagjældende Egn har paa en hensynsfuld Behandling fra Lovgivningsmagtens Side. Jeg vil altsaa ikke stemme mod den foreliggende Indstilling, idet jeg haaber, at man, jo mere Tiden glider hen, desmere vil komme til Erkjendelse af, at man handler rigtigt, og kun billigt og retfærdigt ved efterhaanden at føre denne Sag ind paa en saadan Vej, at man kan faae en for den paagjældende Egn nogenlunde tilfredsstillende Ordning af hele denne Jernbanesag. For Viborg By og den paagjældende Del af Viborg Amts Vedkommende, vil jeg sige, at det forekommer mig, at der ikke er Andet for dem at gjøre end foreløbig med Høilighed at afvente en nærmere Udvikling af Forholdene. Det er klart, at den paagjældende Egn ikke vil kunne tage imod denne Koncession paa at bygge en privat Bane, naar ikke den eventuelle Forpagtning ordnes paa en imødekommende Maade. Det er klart, at den paagjældende Egn kan ikke reise henimod 1 Million Kroner, som der let kan blive Tale om, naar den ikke med Sikkerhed veed, at en stor Del, ja en meget stor Del deraf kan ventes i Virkeligheden garanteret dækket gennem Forpagtning af den paagjældende Bane fra Statens Side. Uden dette vil det hele Arrangement ikke kunne komme i Stand. Jeg slutter med at gjentage, at jeg vil gaa ud fra, at det virkelig er Folkethingets alvorlige Mening, at der skal bringes en Jernbane i Stand fra Kælestrup til Viborg, hvilket som sagt er be-